

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
 The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

ויקהל

אור

הסגולה הגדולה לעשירות:

שמות ויקהל פרק לה (ב) **שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָּכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן לִיקוֹק פְּלִי־הַעֲשֶׂה בּוֹ מְלָאכָה יוֹמַת: וּבַפְּרָשָׁת כִּי תִשָּׂא פֶרֶק לֹא (טז) וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדַרְתָּם בְּרִית עוֹלָם: וּבַפְּרָשָׁת יִתְרוֹ פ"כ (טז) **שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ פְּלִי־מְלָאכָתְךָ: וְאַתְחַנֵּן פֶּרֶק הַפָּסוּק (יב) שָׁמֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ בְּאֲשֶׁר צִוָּה יְדוּד אֱלֹהֶיךָ: (יג) שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל מְלָאכָתְךָ: (טז) וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּצְאָךָ יְדוּד אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבְיָרֵעַ נְמוּיָה עַל פֶּן צִוָּה יְדוּד אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת:****

שאלות

א יש לשאול מדוע כתוב תעשה נקוד צרי תחת התי"ו ולא פתח או קמץ כיון שהאדם עושה את מלאכתו? **ב** ועוד שאל האברבנאל פרשת כי תשא למה בכל מקום שנזכרה מצות השבת נאמר ששת ימים תעשה מלאכה, מה עניין התורה במלאכת ששת הימים הרי עיקר רצון התורה לצוות על שמירת השבת ונמצא שכל הזכרת מלאכת ששת הימים מיותרת? **ג** מהו הלשון שבת שבתון שהוא כפל הלשון? **ד** עוד שואל האור החיים בפרשת כי תשא מהו "לעשות" את השבת וכי בני" עושין את השבת הרי רק המועדים תלוי בקידוש החודש ע"י בי"ד אבל שבת היא מקודשת ועומדת מאת השם? וכן אותה שאלה יש לשאול בפרשת ואתחנן שכתוב לעשות את יום השבת. **ה** עוד הקשה רש"י כיצד כותבת התורה בדברות הראשונות והשניות ועשית כל מלאכתך וכי אדם יכול לגמור הכל? **ו** עוד יש לשאול בהקדים שמבואר במסכת שבת דף קיח ע"א אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים שנאמר או תתענג על ה' והרכבתך על כמתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך וגו' לא כאברהם וגו' ולא כיצחק שכתוב בו כי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האל, אלא כיעקב שכתוב בו ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה: ויש לשאול כיצד קשור השכר לעונג שבת מדוע המענג את השבת מקבל נחלה בלי מצרים? **ז** שואל האברבנאל מדוע בפרשת כי תשא ויקהל כאשר התורה מדברת על בניית המשכן חוזרת ומזהירה על שמירת השבת? **ח** עוד שואל האברבנאל פרשת כי תשא מדוע התורה כופלת את האזהרה על שבת, כי הנה אמר אך את שבתותי תשמורו וגו'. וחוזר לומר שנית ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם מחלליה מות יומת כל העושה בו מלאכה וגו'. ואמר שלישית ששת ימים תעשה מלאכה כל העושה מלאכה ביום השבת וגו'. ואמר רביעית ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת וגו' כי ששת ימים.

הטועים בחייהם:

רבים וטובים לצערנו לא זכו לחזות בנועם השם ולמעום טעמה של שבת מהיא ולכן קמים ומתקוממים נגד השבת, ורואים בכך כפייה דתית ולא ניתן להם חופש הפעולה, כהיות ומחשבת האדם מן השורה נראה בעיניו כי בעצם התורה אוסרת הכל בשבת ומגבילתו בפעולותיו בשבת עדי מונעת ממנו את העונג שיכל להפיק מאותו יום חופש שיש לו, אולם לו חכמו ישכילו זאת אמרו חז"ל במסכת שבת דף י ע"ב **וכן במסכת ביצה דף טז** כי זו מתנה שהיית למלך מלכי המלכים בבית גנזיו ונתנה אך ורק לישראל בניו אהוביו, ואילו זר השומר שבת חייב מיתה שמשתמש בשרביטו של מלך, והמציאות מוכיחה הרי בעולם יש שני דתות מלבד ישראל והן האיסלם והנצרות ומעניין שהאסלאם בחרו ביום שישי והנצרות ביום ראשון ורק עם ישראל ביום השביעי בגלל שלא נתן את היום הזה רק לעם ישראל בלבד. וכאשר נעמיק להבין את גודל המתנה של השבת נשכיל להבין עד כמה הבורא והיוצר את האדם יודע את הטוב ביותר שיכול להיות לו ולבני משפחתו מיום השבת, עד שבלעדי השבת הייו וחיי בני משפחתו אינם חיים ולא ראו אור רוגע ושלווה ועונג מימיהם, ועל כך נאמר כי עונג השבת מעין עולם הבא, ואף גם זאת היא מקור הברכה וההצלחה של האדם בחייו ועסקיו, ורבים אשר התחכמו לפגוע ביום השבת והתמוטטו כל עסקיהם כמגדל קלפים למרות כל החוסן שהיה נראה להם שאין מי שיכול לפגוע בעוצמתם, והשבת תבעה את עלבונה והכל התמוטט. ואין הדברים אמורים רק למחללי שבת אלא כל שאינו שומר שבת כהלכתו מאבד כל ערכה של השבת וכבר הביא המ"ב בהקדמתו דברי היערות דבש שכל מי שאינו בקי בהלכות שבת גם אם ישב על מיטתו כל היום ודאי חילל שבת, ולכן זהירות השבת תלויה ועומדת בסולם הערכים שאדם מציב לעצמו.

הסגולה הגדולה לעשירות:

מספרת הגמרא במסכת שבת דף קיט ע"א יוסף מוקיר ומכבד שבת היה. ונקרא שמו כך, שהיה ידוע שמכבד את השבתות כמבואר להלן. ההוא נכרי שגר בשכנותו, שהיה עשיר גדול. אמרו לו החוזים בכוכבים לנכרי הזה וכל רכושך יגיע אל יוסף מוקיר שבת. הלך, מכר אותו נכרי לכל נכסיו. וקנה בהם אבן טובה ויקרה, קבעה בכובעו, כדי לשמור על רכושו מליפול בידי יוסף מוקיר שבת. כשעבר על גשר, הפריחה הרוח את כובעו, וזרקה אותו במים. בלע דג את הכובע עם האבן הטובה שבו.

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

דגו הדיינים את הדג הביאו אותו למוכרו בערב שבת, סמוך לכניסת השבת. שאלו הדיינים מי יקנה דגים עתה בסמוך לכניסת השבת? אמרו להם אנשי העיר לכו והביאו את הדג לגבי יוסף מוקיר שבת, שרגיל לקנות. ואכן קנה ומצא בתוך הדג את המרגלית ומכר אותה בשלוש עשרה דינרי זהב. אמרו בזכות שמכד את השבת זכה לעושר.

עוד סיפר רבי חייא בר אבא פעם אחת נתארחתי אצל בעל הבית בלודקיא, והביאו לפניו שלחן של זהב, כובדו משויי ששה עשר בני אדם. ושש עשרה שלשלאות של כסף קבועות בו, וקערות וכוסות וקיתונות וצלוחות קבועות בו, ועליו כל מיני מאכל וכל מיני מגדים ובשמים, וכשמניחים אותו אומרים [תהלים כד] "לה' הארץ ומלוואה". וכשמסלקין אותו אומרים [תהלים קטו] "השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם". אמרתי לו בני, במה זכית לכך? אמר לי: קצב הייתי. ומכל בהמה שהיתה נאה אמרתי: זו תהא לשבת. אמרתי לו אשריך שזכית, וברוך המקום שזיכך לך.

מנוחת השבת גדולה מבניין השראת השכינה:

לזאת מבאר האברבנאל כי לזאת כותבת לנו התורה שמירת השבת בתוך ציוי בניית המשכן בכדי שנבין ונפנים את גודל מעלת השבת, שאפילו בזמן בניית המשכן בכדי שהקב"ה ישרה את שכינתו בנינו שאין ספק בגודל החשיבות והצורך שבדבר, ובפרט אחרי חטא העגל שכביכול נסלקה שכינה מבניהם, למרות זאת התורה מצוה לא לחלל את השבת למרות שיתעכב בניית המשכן, כי מעלת השבת גדולה אפילו מבניית מקום השראת השכינה.

מדוע כתבה התורה תעשה בצרי, וכל מלאכתך:

ובזה נבוא לביאור הפסוקים. המאמין בוטח בהש"ת יודע שכאשר מגיע שבת הוא נצרך להפסיק ולהתנתק ממלאכתו כאילו הכל כבר נעשה, וזהו שכתוב בשמות פ"ה (ב) **שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לְךָ קֹדֶשׁ שַׁבְּתוֹן לַיהוָה** פֶּלַעַשָׁה בּוֹ מְלָאכָה יוֹמָת: ודקדקו המפרשים מדוע כתוב תעשה בצרי כאילו נעשית מאליה ולא בקמץ שהאדם צריך לעשות? אולם התורה מלמדת אותנו כי צריך האדם להגיע לאמונה כזו שיבין שבעצם מלאכתו נעשית ע"י הש"ת וכל מעשיו אינם אלא השתדלות כמו במזן ורק עי"ז יכול לשמור את השבת כראוי. **וּכְ"כ רִשִׁי עַל שְׁמוֹת פְּרָק כ פּסוּק ט וְעֵשִׂית כָּל מְלֹאכְתְּךָ כְּשֶׁתְּבֵא שַׁבַּת יֵהְיֶה בְעֵינֶיךָ כְּאִלּוּ כָל מְלֹאכְתְּךָ עֲשׂוּיָה שְׁלֵא תִהְרַחַר אַחַר מְלֹאכָה (מכילתא):**

המוסיף מחול על הקודש עושה אותו זמן שבת:

ובזה נבא לביאור הלשון לעשות את השבת, **תִּירֵץ הָאֹרֶז הַחַיִּים שְׁנֵי פִירוּשִׁים בְּשְׁמוֹת פְּרָק לֹא פְּסוּק מִזוֹ וְזִ"ל בְּתִירוּץ שְׁנֵי עוֹד יִרְצֶה בְּאוֹמְרוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבַּת כִּי מִה שְׁמוּסִיף מִחוּל עַל הַקֹּדֶשׁ יִסְכִּים ה' לְקִרְוָתוֹ שַׁבַּת וְנִמְצָא זֶה הָאִישׁ עוֹשֶׂה שַׁבַּת מִמֶּשׁ כִּי שְׁעוֹת מִיּוֹם ו' וְגַם שְׁעוֹת מִיּוֹם א' שֶׁהֵם הוּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים אוֹתָם שַׁבַּת: וְנִלְעִיד לְהוֹסִיף לְפִי"ז לִישֵׁב בִּזְהָ גַם הַלְשׁוֹן שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן שִׁישׁ שַׁבַּת בְּרֵאשִׁית וְיֵשׁ שַׁבְּתוֹן שֶׁהָאֵדָם עוֹשֶׂה בִּזְהָ שְׁמֻקְדִים אֶת קַבְּלַת הַשַּׁבַּת וְהוֹפֵךְ אֶת זְמַן הַחוּל לְקוֹדֶשׁ וְנִקְרָא בְּשֵׁם שַׁבְּתוֹן כִּי הוּא קָטָן לְעוֹמַת הַשַּׁבַּת.**

ביאור הבא"ח כיון שמוסיף על השבת אין גבולות לשבת:

וְכַתֵּב מִרְן הַבְּא"ח לְתִרְץ מְדוּעַ הַמַּעֲנֵג אֶת הַשַּׁבַּת זֹכֶה לְנַחֵלָה בְּלִי מִצְרִים, בְּסִפְרוֹ בְּנִיחוֹ בֶן יְהוּדִיעַ עַל שַׁבַּת דָּף קִיח ע"א וז"ל כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים. נראה לי בס"ד מדה כנגד מדה, כי השבת יש לו מצרים ידועים מאתו יתברך, שהוא תחלת שעה א' מן לילה עד סוף שעה י"ב של היום, אך ישראל על ידי תוספות שבת שמקדימין ומאחרין עושין אותו כדבר שאין לו מצרים, כי זו התוספות היא שבת גמורה, אך אין לה שיעור ידוע פעם בא בקצרה פעם בא בארוכה, ולזה אמר כל המענג את השבת בתוספות שעושה לו מלפניו ואחריו שאז אין נעשה בו מצרים ידועים, לכך מדה כנגד מדה יזכה לנחלה בלי מצרים:

מדוע זוכה לנחלה בלי מצרים כיון שעושה גבולות למחשבה:

עוֹד אֶפְשֶׁר לְבַאֵר מְדוּעַ הַשּׁוֹמֵר שַׁבַּת זֹכֶה לְנַחֵלָה בְּלִי מִצְרִים, כִּיּוֹן שְׁמֻטְבַּע הָאָדָם שְׁגָם כְּאִשֶׁר נִכְנַם שַׁבַּת וְנֶאֱלָץ לְהַפְסִיק מְלֹאכְתוֹ אֲבָל אֶת מַחְשְׁבוֹתָיו קִשָּׁה לְהַפְסִיק וּמִמִּשִּׁיךְ בְּיוֹם שַׁבַּת לְתַכְנֵן מִה לַעֲשׂוֹת אַחֲרֵי הַשַּׁבַּת, אוֹלָם הַמֵּאֲמִין שֶׁהַכֵּל תְּלוּי בְּקַב"ה וְלֹא בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו מִתְגַּבֵּר עַל עֲצָמוֹ וְרוֹאֵה כְּאִלּוּ כָּל מְלֹאכְתוֹ נִגְמָרָה כְּפִרְשִׁי וְאִינוֹ נִצְרָךְ לְמַחְשְׁבוֹת יוֹתֵר, נִמְצָא עוֹשֶׂה גְבוּל לֹא רַק לְמַעֲשָׂיו אֲלֵא אֶפְיִלוֹ לְמַחְשְׁבוֹתָיו, וְכִיּוֹן שְׁעוֹשֶׂה גְבוּלוֹת לְכַבוֹד הַשַּׁבַּת לְמַחְשְׁבָה שְׁאִין לֵה גְבוּלוֹת מִקַּבֵּל שֶׁכֵּר בְּלִי גְבוּלוֹת, וְי"א מִצְרִים חֵינּוּ מוֹעֲקוֹת וְדֹאגוֹת שְׁכִיּוֹן שֶׁהִסִּיר מַחְשְׁבוֹת מְלִיכּוֹ הַקַּב"ה מִסִּיר מִמֶּנּוּ כָּל דְּבַר שְׁמִיֵצֵר וּמִדְאִיג אוֹתוֹ.

מדוע חזר שלושה פעמים ללמדנו שבת מעין עז"ב:

וְכֵן שְׁמַעְתִּי מִרְבֵּה שֶׁל הָעִיר נִהְרִיָּה הָרַב מִמִּיילִים שְׁלִימ"א שֶׁהִבִּיא בְּשֵׁם הָרַב פְּרַנֵּק זְצ"ל רַבֵּה שֶׁל תַּל אַבִּיב לְבֵאֵר כִּי בְּנִי לְאַחַר שְׂרָאוֹ אֶת מוֹשֶׁה רַבְּנוֹ עֵלָה לְשָׁמַיִם שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים וְחֹזֵר אֵלֵיהֶם דְּבַר שְׁלֵא נַעֲשֶׂה וְלֹא שִׁיךְ אֲצֵל שׁוֹם נִבְרָא בּוֹדָאִי הֵם הַסְתַּקְרָנוּ לְדַעַת מִה הוֹלֵךְ בְּשָׁמַיִם כִּיּוֹן שֶׁהָאָדָם רַק עוֹלָה לְשֵׁם וְאִינוֹ יוֹרֵד בַּחֲזוּרָה כֵּךְ שְׁאִי אֶפְשֶׁר לְדַעַת מִה מִתְחַלֵּל בְּשָׁמַיִם, לְמִשְׁלַח הַיּוֹם עוֹלִים לְחַלֵּל כְּמֵה מִסְקָרָן לְרֹאוֹת מִה הֵם רָאוּ וּמֵה יֵשׁ שְׁמָה ק"ו בְּשָׁמַיִם, וְהִנֵּה מוֹשֶׁה רַבְּנוֹ מְכַנֵּם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Elad – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

ואומר להם אם רוצים לדעת מה הולך בשמים ומה עשיתי שם במשך מאה עשרים יום, תשמרו את השבת שהוא מעין עוה"ב ועי"ז תדעו מהו התענוג של עוה"ב ולכן חוזר ומששנן להם על שמירת שבת שהיא מקור הברכה.

שבת יותר מעוה"ב:

ויש להוסיף שמבואר במסכת כתובות דף קג ע"א ת"ר בשעת פטירתו של רבי, אמר לבני אני צריך, נכנסו בניו אצלו. אמר להם הזהרו בכבוד אמכם, נר יהא דלוק במקומו, שולחן יהא ערוך במקומו, מטה תהא מוצעת במקומה, וכו' נר יהא דלוק במקומו, שולחן יהא ערוך במקומו, מטה תהא מוצעת במקומה. מאי מעמא? כל בי שמי הוה אתי לביתה, ההוא בי שמישא אתאי שבבתא קא קריה אבבא, אמרה אמתיה שתיקו, דרבי יתיב כיון דשמע שוב לא אתא, שלא להוציא לעז על צדיקים הראשונים. ופרש"י שם וז"ל נר יהא דלוק במקומו אצל השולחן כמו בחיי דכל ע"ש היה בא לביתו משנפטר כדלקמן. בי שמי ערב שבת שלא להוציא לעז כו' לומר לא צדיקים היו שלא היה להן רשות לבא לכיתם כמו רבי.

שאלה על המעשה עם רבי יהודה הנשיא:

ושאל מעלת ידידנו הרה"צ אלעזר בן דוד [שליט"א] זצ"ל כיצד אפ"ל שבזה הוא מוציא לעז על הצדיקים שאינם באים לעוה"ז והרי הן נמצאים תחת כנפי השכינה ונהנים מזיו השכינה ומה יכול להיות יותר גדול מזה ואדרבא לרדת לעוה"ז ולהפסיד את ההנאה מזיו השכינה זה הרבה פחות? **התשובה:** אלא מכאן מוכח עד כמה מעלת שמירת השבת בעוה"ז יותר מעוה"ב ולכן יש בזה לעז על הצדיקים שאינן יכולים לזכות לזה, ולענ"ד יש להוסיף למרות שבמתים חופשי ואין לו בזה שום מצווה שיש עליה שכר, אך מכל מקום עצם עשיית רצון השי"ת הוא מעלה גדולה יותר מהנאת עוה"ב אחרת רבי לא היה מוותר על זה לטובת זה.

דיוקא השביתה המוחלטת היא העונג:

ולכן דיוקא אותה שביתה מוחלטת מכל מלאכה כמבואר בתורה וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך וחקמך וינפש בך אמרת והקר: היא שנותנת את הרוגע והשלוה בנפשו של האדם וחש בחוש ברור את עונג השבת, מאחר ומטבעו של אדם לפעול ולעשות הרי ברגע שיש היתר לפעול כבר לא יזכה לאותו אושר תענוג ושמחה הוא ובני ביתו, בהיותו מנצל זמנו ועוסק להשלים צרכיו כך שאין לו את האפשרות ליהנות מהשבת ולא לשבת בחיק משפחתו וכמו כן כל בני ביתו כל אחד יעסוק במלאכתו והתוצאה הרת אסון כי אין יום המחבר את המשפחה ולא את בני ביתו אלא השבת, והמחזה שיראה בבית כזה יהיה שכל אחד נמצא בעיסוקו אחד בבגדי ספורט ואחד בבגדי עבודה ואחד בבגדי שינה וכן על זה הדרך, לעומת משפחה השומרת שבת כאשר יושבים סביב שולחן שבת וסועדים יחד בתבשילים מיוחדים ולכושים כבני מלכים ומתענגים בתענוגים כל אחד כפי הערב לחיכו ושרים מזיגוני השבת ואף המוסיפים לכך דבר תורה על הפרשה, הרי אין שמחה והנאה גדולה מזו לכל בני ביתו ומשפחתו. ועל כך נאמר טעמו וראו כי טוב כי זה מעין עוה"ב.

וכבר המשיל החפץ חיים את משלו בעניין השבת:

וכתב במשלי הח"ח סה: בעירו של החפץ חיים היה סוחר אחד שהיה מאחר לסגור חנותו בע"ש ובמוצ"ש היה ממחר לפתוח, הוכיחו הח"ח ואמר לו אמשול לך משל למה הדבר דומה לאותו גוי כפרי שלא ידע קרוא וכתוב והיה מביא את סחורתו לשוק מדי שבוע והיה מוכר אותה לסיטונאי וכדי לדעת כמה שקים הוא מוכר לסוחר היה מוריד את כובעו ועל כל שק שמוריד שם הקונה מטבע, ואח"כ סופרים את המטבעות ויודעים את מספר השקים, דברדך אחרת יכול הקונה להערים עליו אבל כשהקונה בעצמו שם מטבעות אין חשש שייגנוב אותם, והנה הכפרי מוריד שק והסוחר שם מטבע עד שהכובע נתמלא במטבעות, הכפרי היכה עד שהסוחר לא ראהו ולקח חופן מטבעות ושם בכיסו, והסוחר אף שהרגיש בו עשה עצמו כלא ראהו ואמר בלבו שיבוסם לו הלא מעצמו הוא גונב, ואחרי שהוריק כל העגלה ספר את המטבעות ושילם לו בהתאם והכפרי הלך שמה בהרגשה שרימה את הסוחר, בחזרתו לכפרו סיפר לחבריו איך רימה את הסוחר וגנב ממנו חופן מטבעות, טיפש צעקו עליו חבריו הלא מעצמך גנבת ועל כל מטבע שגנבת הפסדת שק, אמר הח"ח לסוחר הלא כל ששת הימים מתברכים מהשבת ככתוב בזוהר "כל שיתא יומין מניה מתברכאן" וכל שמארכים את השבת הברכה שורה ביתר שאת לששת הימים ואילו אם מקצרים את השבת גם הברכה מתקצרת כך שכל רגע שאתה מקצר מברכתך והצלחתך אתה מקצר:

הרמז בתקנת חז"ל לאכול דגים בשבת:

וכתב בספר לקח טוב יש המוצאים במה שאחז"ל לאכול דגים בשבת רמז לענין הנזכר כידוע ישנם דגים הניזונים מבליעת דגים אחרים הקטנים מהם הדג הגדול רודף אחרי הדג הקטן וכשהוא משיג אותו הוא בולע אותו, לפי"ז צריך היה הדג הבלוע להיות מונח במקביל בכמנו של הבלוע זנבו של זה בצד זנבו של זה וכן הראש של האחד כנגד ראשו של השני, וראה זה פלא כאשר מבתרים את בטן הדג מוצאים כי הבלוע מונח כאשר ראשו כלפי פנים הפוך לכאורה מאופן בליעתו, מכאן יש ללמוד שאמנם כן הדג הגדול רדף אחרי דגים אחרים כדי לבלעם אלא שבסופו של דבר הוא ניזון לא מאלה שהוא עצמו טרה

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

עליהם אלא מן המזון אשר הקרה הקב"ה לפיו הדגים אשר שמו לעומתו וכאילו במקרה נכנסו לתוך פיו הם היו בסופו של דבר טרף לשינוי.

מעשה עם החפץ חיים שהשבת מקור הברכה:

בספר "דרכי מוסר" מביא מעשה ששמע מפי החפץ חיים זצ"ל פעם אחת הגיע החפץ חיים לעיר צרניקוב ושמע שיש בעיר יהודי בעל בית הרושת המעסיק פועלים יהודים בשבת, נכנס הח"ח ודיבר עמו שיפסיק את העבודה בשבת, ענה לו אותו אדם אני מרויח בכל יום ארבעת אלפים רובל וכי רוצה אתה שאפסיד כתוצאה מן השביתה בשבת סכום כ"כ גבוה, אמר לו הח"ח שאינו צודק כלל בחשבוננו ואם ימשיך לחלל את השבת הוא עלול להפסיד את כל בית החרושת, ונימק דבריו דהנה התורה רוצה להזהיר את האדם על שמירת השבת מדוע מצווה עליו "ששת ימים תעשה מלאכה" ציווי שאינו נוגע לעצם הענין, אלא נתכוונה התורה לומר לאדם אם רצונך שתהיה לך פרנסה כמשך ששת ימי המעשה עליך לשבות ביום השביעי, אבל אם לא תשמור על קדושת היום השביעי אז גם בימי השבוע לא יהיה לך מה לעשות, לשמע הדברים ענה לו האיש בלעג מה הרב חושב וכי פסוק בחומש יעמיד את בית החרושת שלי ללא עבודה עשרים וארבע שעות בכל שבוע, זמן קצר אחרי השיחה שהיתה בין הח"ח לבין בעל ביהח"ר נכנסו הבולשביקים לרוסיה ובין שאר פעולותיהם ההרימו את כל בתי החרושת שהיו בבעלותו של אותו האיש, הוא עצמו הצליח בדרך נס לברוח בעירום ובחוסר כל ולהנצל ממות, בראותו את אשר עבר עליו נזכר בדברי הח"ח ומיד הריץ לו מכתב והודה ואמר עכשיו אני רואה שדבריו צודקים ואמיתיים אכן יש בכוחו של פסוק בחומש לשתק את בית החרושת.

מעשה שהיה כיצד ניצל רכושו בזכות שמירת השבת:

סיפור נפלא סיפר ת"ח נאמן לראות בחוש ששמירת השבת היא המביאה את מקור הברכה וח"ו להיפך, בימי נעוריו היה אביו מבוני עיר מסויימת בארץ ישראל הוא בנה את עשרים הבתים הראשונים בעיר הזאת, מקום מגורי אביו היה אז העיר יפו ההשקעה הגדולה ביותר בבנין היתה אז המלט לבטון כי הוצרכו לקנותו ולהביאו מחוץ לארץ תמורת הזון רב, הלה הזמין כמות גדולה של מלט המלט הגיע ביום ששי אחד שבתחלת הקיץ בחביות מגולות, והנה אחרי הצהריים של אותו יום שישי כשכל המלט היה כבר מונח בשטח של הבניה והפועלים כבר חזרו לעיר מגוריו יפו נתקדרו השמים בעבים וככל רגע היה עלול לירד גשם זלעפות, הופיעו הפועלים אצלו בבחלה והזהירוהו אודות כמות המלט הגדולה הנמצאת בחביות מגולות במקום הבניה ואם ירד עליהם המטר יתקלקל לגמרי וההפסד במזון יהיה בל ישוער ואין לו ברירה אחרת למען הצלת מזונו אלא שהם יסעו לשם עם עגלות מעונות קרשים לכסות את החביות היטב, אולם כפי הזמן שנותר להם עד שבת בודאי לא ימלטו מחלול שבת הם ושלו, והיות שהוא היה איש ירא אלקים ענה להם נחרצות אני אינני מוכר את השבת תמורת כל הזון שבעולם וכן אני מזהיר ששום יהודי לא יחלל את השבת עבורי גם לא בכדי להציל את כל רכושי שעלול לרדת לטמיון, ואמנם בליל שבת ירדו גשמים עזים בארץ כך שהדבר היה ברור שכל הרכוש הגדול נאבד ונפסד, אולם יהודי יקר זה ערך את שלחן השבת שלו בפנים מאירות שר את הזמירות כרגיל למד חומש ורש"י ועסק באמירת תהלים כהרגלו כאלו שום דבר לא קרה ולא יקרה כפי שאכן הורו חז"ל שבשבת על האדם להרגיש כאלו "כל מלאכתך עשויה" רק בצאת השבת לאחר שהבדיל על היין החל לבו נוקפו על ההפסד הגדול באבוד הכמות הגדולה של המלט שעלתה לו כדמים מרוכים ויגיעה רבה ועכשיו ירד הכל לטמיון, מיד נטל עגלה לנסוע למקום הבניה אולם כשהגיע לשם הופתע ונדהם ממראה עיניו כל החביות המלט שלו היו מכוסות היטב בקרשים ופחים ואבנים כראוי וכיאות ולא נגרע ממנו דבר, הוא לא האמין למראה עיניו ורצה למשש את הנם בידיו הוא תחב ידו לתוך המלט והנה הוא יבש וטוב לשמוש, וחשב בדעתו מי יודע אולי נשלחו מלאכי עליון לשמור על השקעתו הגדולה ולכסות את חביות המלט השיכות לו שלא יזקק במטר, לאחר מכן נודע הדבר שאנשי חברת סולל בונה אמנם שלחו אנשים לכסות את חביות המלט שלהם אך בחשכת הלילה הגיעו הפועלים לשטח הבניה השייך לו וכיסו את החביות שהיו שייכות לו במקום לכסות את החביות של סולל בונה וכך ניצל רכושו ושומר מצוה לא ידע דבר רע על דרך הכתוב באיוב כז יז "יכין לרשע וצדיק ילבש".

עוד מעשה בארה"ב:

לאחרונה הופץ הסיפור על שני אחים אשר יש להם עסק של זהב ויהלומים כמובן שהמקום מוגן בכספות ואזעקה עם חברת שמירה, והנה פרצו למקום בערב שבת ומיד זה מצלצל אליהם לביתם דבר המבשר על פריצה כמובן נכנסו למתח מה לעשות והחליטו להמתין אך שוב מהחברה מצלצלים הלוך ושוב לאחר הדלימה הקשה מה לעשות החליטו יהיה אשר יהיה לא מחללים שבת למרות שזה כל הונם וערכו שולחן שבת בשירים ותשבחות ובטחו שזכות השבת תעמוד להם, ואכן במוצ"ש תיכף נסעו למקום כמובן היה פרוץ והם נכנסו ראו שכל הזהב שהיה בחלון הראוה נעלם אך חששו שהעיקר בכספת מה קרה נכנסו בחיל ורעדה שלא יראו מחזה שלא יוכלו לעמוד בו אבל לפליאתם לא נגעו בכספת והודו לקב"ה, ובעודם בודקים הגיעה

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המשמרה הודתו שהם בעלי העסק, והמפקד סיפר להם שהם תפסו את הפורצים והכל נמצא בידם אבל הייבים לומר להם שאותם שודדים פרצו מלמעלה ותכננו להמריד אותכם עד שתגיעו בכדי לתפוס אותכם ולאליץ אותכם לגלות הקוד ולרצוח אותכם, המזל שלכם שלא הגעתם ובנתיים תפסנו אותם כך נצלתם, רק אז התברר להם שבגלל שמירת השבת ניצל כל רכושם וגם חייהם. זה כוחה של שבת כי אשמרה שבת אל ישמרני.

מוסר השביל:

החכמנו מהדברים להבין ולהשכיל כי השבת היא לב העם היהודי, וליבה של כל משפחה מאושרת, והשבת הוא זמן הרוגע בתוך סערת החיים, ומרבה אהבה ואהבה בין בני משפחתו, כי השבת מלכדת ומאחדת את הלבבות בעונג מעין עוה"ב ואף יותר מכך, ואשרי מי שזוכה להפנים הדברים וכל המרבה בהן הרי זה משובח וכל המענג את השבת זוכה לנחלה בלי מצרים, ורואה שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו, לעומת המחלל אותה נענש ובסופו של דבר תוכעת את עלבונה ממנו, ואם נזכה כלל ישראל ישמור את השבתות האלו נזכה שיקויים בנו מאמר הו"ל אלמלי ישראל היו שומרים שני שבתות כהלכתן מיד היו נגאלין.

החותם בברכת שבת שלום ומבורך

הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד

